

ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА УКРАЇНИ

Мазуренко О.В.

ННЦ «Інститут аграрної економіки» (м. Київ)

Тенденції розвитку сучасного тваринництва свідчать про те, що його стабільне економічне зростання неможливе без якісного перетворення науково-виробничого потенціалу сільськогосподарських організацій. Розвиток галузі на сучасному етапі характеризується необхідністю прискорення науково-технічного прогресу, можливого на основі впровадження інновацій, що дозволяють забезпечити інтенсивний розвиток економіки галузі.

Наразі генетичні можливості тварин реалізуються лише наполовину. Зниження культури землеробства призвело до руйнування кормової бази. Нестача та незбалансованість кормів відбилися в зниженні продуктивності худоби та птиці.

Низький рівень рентабельності виробництва продукції тваринництва призвів до значного скорочення поголів'я практично всіх видів худоби. Це в свою чергу призвело до порушення структури посівних площ; значна частка підприємств втратила найцінніше органічне добриво – гній. В умовах, коли ціни на мінеральні добрива дуже високі, використання власних органічних добрив сприяло б підвищенню родючості ґрунтів.

У зв'язку з цим велике значення має раціональний вибір стратегічних і тактичних методів управління інноваційним розвитком сільськогосподарських підприємств. Розробка наукових основ механізму управління процесами інноваційного розвитку дозволить подолати ресурсну кризу і забезпечити вирішення завдання єдності соціальних, виробничих і економічних цілей. На основі науково-технічного прогресу та інноваційної діяльності стає можливим збільшення виробництва продукції тваринництва, підвищення її якості та ефективності.

Основними напрямками розвитку інноваційних процесів у галузі тваринництва є:

- ❖ підвищення генетичного потенціалу тварин на основі виведення нових порід і породних груп у галузях тваринництва, кросів птиці в птахівництві шляхом вдосконалення і використання сучасних методів селекційно-плеємної роботи на різних рівнях;

- ❖ організація інтенсивного кормовиробництва, спрямованого на повне задоволення потреб тваринництва в забезпеченні повноцінними кормами;

- ❖ розробка комплексної програми відновлення та розвитку тваринницьких комплексів і птахофабрик, які здійснюють виробництво продукції тваринництва на базі освоєння сучасних індустриальних, ресурсозберігаючих технологій та інноваційних процесів на спеціалізованих підприємствах.

Інноваційний розвиток тваринництва має включати інновації у всіх взаємопов'язаних галузях виробництва – тваринництві, кормовиробництві,

переробці сільськогосподарської продукції тощо. У найближчій перспективі доцільно розширювати племінне поголів'я в сільськогосподарських підприємствах – племрепродукторах, племінних заводах, покращувати породний склад.

Відродження тваринництва на більшості сільськогосподарських підприємств сприятиме поліпшенню використання земельних ресурсів за рахунок правильного чергування культур у сівозміні, більш рівномірному використанню трудових ресурсів протягом року. Розвиваючи тваринництво, сільськогосподарські підприємства зможуть функціонувати більш стійко і ефективно.

ОЦІНКА ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ ПОСІВІВ ФЕНХЕЛЮ ЗВИЧАЙНОГО В ПОСУШЛИВИХ УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Макуха О.В.

Державний вищий навчальний заклад

«Херсонський державний аграрний університет» (м. Херсон)

Фенхель звичайний (*Foeniculum vulgare* Mill.) – одно-, дво- або багаторічна трав'яниста рослина родини селерові (*Apiaceae*). Фенхель – культура широкого спектру використання та високого потенціалу прибутковості; цінна пряна, ефіроолійна, лікарська, медоносна та декоративна рослина.

В Україні фенхель традиційно культивують у помірних за кліматом західних областях. Налагодження виробництва вітчизняних лікарських препаратів, косметичних засобів, популярність фенхелю в кулінарії та народній медицині зумовили стрімке зростання попиту на сировину, необхідність розширення традиційних меж його вирощування та інтродукції до нових регіонів, зокрема південного Степу України.

Передумовою успішної інтродукції та подальшого культивування фенхелю звичайного на півдні України є оцінка фітосанітарного стану посівів: визначення видового складу шкідливих організмів у посівах, особливостей їх біології, узгодження розвитку та періодів найбільшого шкодочинного впливу з фенофазами фенхелю. Дослідження видового складу та динаміки популяції шкідливих організмів дозволить передбачити та мінімізувати можливі ризики при вирощуванні культури, розробити ефективні механізми регулювання шкодочинного впливу до господарсько-невідчутного рівня.

Польові досліді та фітосанітарні обстеження посівів проводили у 2011–2016 рр. на базі Херсонського обласного державного центру експертизи сортів рослин, ФГ «Фентезі» Великоолександрівського району Херсонської області з дотриманням загальноприйнятих методик.

Для багатьох шкідників фенхель звичайний – цінна кормова рослина. Це зумовлено особливостями онто- та морфогенезу культури, а також специфікою її хімічного складу. Посіви фенхелю є важливою ланкою трофічних ланцюгів